

Nieuwsbrief

Oud Deventer

NUMMER 18

November 2003

Word donateur van de Stichting Oud Deventer! Vul de bon in op pagina 12

Inhoud van dit nummer

Van de redactie	1
Geachte redactie	2
Brand is de grootste vijand van de monumenten	2
Praamstra, een onbeschermd gevel in de Lange Bisschopstraat	3
Binnenstadsmanagement	4
Hoteldebotel	4
Onderzoek alles maar behoud het goede	4
Nieuw bestemmingsplan voor het Boreelterrein	5
Het Ijselhotel	7
Restauratie toren Grote of Lebuinuskerk	8
Het St. Elisabethgasthuis en een gemeente die van aanpakken weet	9
Wat nog in de la ligt	10
Discussie over locatie stadskantoor leidt tot interessante adviezen voor de gehele Deventer Binnenstad	11
Een garage onder de Wilhelminabrug	11
Colofon	12
Steun Oud-Deventer	12

Van de redactie

Wordt het nu toch mogelijk om vooraf mee te denken en te praten over zeer belangrijke ingrepen in onze goede stad Deventer? Als wij afgaan op de ervaring van 23 oktober, toen de Fractie van de Partij van de Arbeid een groot aantal mensen wist te verzamelen in het Stadhuis omtrent het fenomeen Stadskantoor, geloven wij er weer in. Stevig werd er onder zeer bekwame leiding van Hans Hampsink en Matthijs Nijboer, gediscussieerd en gefilosofeerd over een locatie in de Sluisstraat of meerdere kleinere in de binnenstad, rond en in de nabijheid van het Stadhuis. Wij zouden er toch niet aan moeten denken, dat zo'n ingrijpende beslissing maar even genomen wordt, op voorstel van een deskundige architect. Oud-Deventer zou Oud-Deventer niet zijn om zelf ook een mening te hebben, op pagina 4 onderzoeken wij alles...maar wij willen ook erfgoed bewaren. Om te voorkomen, dat wij het allemaal zo goed weten, bestudeerden wij het uitstekende artikel in de Stentor van 13 oktober jl. Daarin laat men de Delftse stedenbouwkundige Rein Geurtsen aan het woord. Wij zouden het voorgezegd kunnen hebben!! Leest U het zelf op pagina 11. De avonden worden langer, het mooie weer is voorbij; wij zijn benieuwd of wij volgend voorjaar de ochtend zon nog kunnen zien in de binnenstad of zal onze lichtbron verborgen blijven achter de (te) vele hoogbouw op het Pothoofd, het Kazerneterrein en de Bergpoortstraat ?? Tijd om hierover te mijmeren komt eraan...fijne feestdagen wensen wij U toe.

Geachte redactie

Graag plaats ik een correctie op een vermelding en een mededeling met betrekking tot ons museum in de laatstverschenen Nieuwsbrief.

Allereerst vermeldt u op pagina 5 mevrouw Petra van Boheemen als conservator van Museum De Waag. Graag verzoek ik u voortaan de naam 'Historisch Museum Deventer' te bezigen. Met de verhuizing naar de tijdelijke lokatie Grote Kerkhof 1 is deze naam veranderd en dit blijft ook zo in onze toekomstige huisvesting in het gebouw De Waag.

Op pagina 14 in het vierde blokje van de rechter kolom vermeldt u iets over het toekomstige Stadsmuseum. Het is niet zo, dat de plannen voor 10 jaar zijn uitgesteld. Er ligt een plan om over 8 a 10 jaar te komen tot een nieuw Stadsmuseum. De presentatie van dit plan zou oorspronkelijk plaatsvinden in oktober 2002, maar is vanwege de financiële heroverwegingen uitgesteld tot 2003. Inmiddels kan ik u meedelen, dat de presentatie van dit plan na de zomervakantie staat gepland.

Met vriendelijke groet,

*C.F.C.G. Boissevain
directeur Gemeentemusea Deventer*

ongeluk midden op de dag. Het vuur greep snel om zich heen en was bij aankomst van het eerste blusvoertuig reeds duidelijk te zien. Haast geboden dus voor de spuitgasten. Het beschikbare water in de tankautospuut was snel verbruikt en de koppeling aan de zich in de straat bevindende waterkranen kwam snel en deskundig tot stand. Maar dan bleek de waterdruk onvoldoende om de waterstralen effectief hun werk te laten doen, althans dat zag de toegesnelde verontruste toeschouwer. Enige tijd werd er door een groep brandweerlieden hard gewerkt aan het leggen van een honderden meters lange pijp om d.m.v. deze dikke slang IJsselwater op te pompen om zo te kunnen voldoen aan de gewenste watertoevoer. Maar ondertussen woedde het vuur door en de vonkenregen en de eerste brokstukken vielen op de belendende percelen....

De brand aan de Penninckshoek wekte bij de kerkmeesters van Doopsgezinde Gemeente, 'buren' van het verbrande percelen aan de Brink, de indruk dat er onvoldoende bluswater tijdig ter beschikking stond. Dat gaf hen aanleiding daarover te praten, en de vraag te stellen naar de bereikbaarheid van de Penninckshoek wanneer er markt is en wanneer de Brink vol staat met kermisattracties. Rijks- en gemeentelijke monumenten zullen in die hoek geheel afbranden voordat er voldoende bluswater aangevoerd kan worden, vreesden zij. Ongerust over deze gang van zaken heeft het Kerkbestuur vervolgens in een brief zijn verontrusting medegedeeld aan Burgemeester en Wethouders.

In een brief van 15 april jl. geeft het hoofd van de afdeling Preventie, de heer S. Weitenberg, namens B&W - na een technische verhandeling over de brandbeveiligingsconcepten - te kennen, 'dat de constructie van het brandende gebouw onvoldoende weerstand biedt tegen branduitbreiding...De eeuwenoude gebouwen voldoen niet altijd aan alle gewenste brandveiligheidseisen'. Maar er is hoop, de afdeling is momenteel bezig met het opstellen van een beleidsnota, waarin de brandveiligheidseisen voor bestaande gebouwen nader wordt uitgewerkt. Indien brandoverslag tussen gebouwen een uur kan worden uitgesteld geeft dit voldoende tijd om bluswater te realiseren.

Onze verontrusting, en wellicht ook die van het Kerkbestuur, is door dit antwoord nog niet weggenomen. Wij wachten op de conclusies in de nog op te stellen nota. Nu maar bidden en hopen, dat er ondertussen geen rampen gebeuren.

Brand is grootste vijand van de monumenten

In de afgelopen jaren werden wij enkele malen opgeschrikt door felle uitslaande branden in de oude binnenstad van Deventer. Recente voorbeelden van deze calamiteiten, die verwoestende schade hebben aangericht zijn de brand aan de Assenstraat hoek Grote Poot, die in de Leprawinkel aan de Smedenstraat en die aan Brink nr. 85 en 86.

In het eerste geval betrof het een waarschijnlijk aangestoken brand midden in de nacht en in het laatste voorbeeld ging het om een 'schilders'-

Stichting

Praamstra, een onbeschermd gevel in de Lange Bisschopstraat

'Winkelpui maakt de tongen los', kopte het Deventer Dagblad op 200903. Dat kun je wel zeggen, er volgden nog minstens twee ingezonden brieven. En er was aanleiding voor deze commotie. Een markante en langzamerhand in Deventer unieke houten winkelpui uit het einde van de 19^e eeuw (Lange Bisschopstraat 41) wordt opgeofferd aan de zakelijke belangen van een nieuwe eigenaar. En dat gebeurt net nu de openbare ruimte in de binnenstad is opgeknapt en van de pandeigenaars verwacht wordt dat ze vervolgens hun gevels in oude glorie herstellen. Met hulp van het gevelfonds. Te gek voor woorden. De eigenaar biedt het pand te huur aan, nadat Praamstra het verlaten heeft. De kandidaat-huurder is niet tevreden met de pui. Maar zegt wel de huur op van zijn oude winkelpand. En is dan verbaasd dat de Planadviescommissie de voorgestelde veranderingen tweemaal niet acceptabel vindt. Aldus wordt een impasse gecreëerd, die door wethouder Doornebos op karakteristieke wijze wordt opgelost: toch toestemming, want het economisch belang gaat voor. Met die motivering moeten we niet verbaasd zijn als over enkele jaren een andere huurder weer andere eisen aan die gevel stelt. En ook niet wanneer anderen op grond van het precedent-Praamstra soortgelijke ingrepen in andere oude winkelpuien verrichten. Als dat

Foto uit archief Atheneum Bibliotheek (boven):
originele Praamstragevel

Foto Karel Elderink (onder): zakelijk beter

geen bedreiging van het winkelhart van de binnenstad is...

Kunnen we hier iets van leren? Jazeker. De gemeente moet nu eindelijk eens haast maken met de inventarisatie van panden die op de monumentenlijst thuishoren. Dat is de enige manier om zoiets als het bovenstaande misschien te voorkomen. Onze stichting dringt er bij het bureau Monumentenzorg al jaren op aan.

Binnenstadsmanagement

Onze stichting subsidiëert nooit instellingen. Daar hebben we geen geld voor.

Voor de start van de Stichting Binnenstadsmanagement hebben wij een uitzondering gemaakt. Evenals enkele andere Deventer organisaties die waken over het cultuurhistorisch erfgoed hebben we besloten een financieel steentje bij te dragen (Euro 100,-) omdat we het werk van de binnenstadsmanager van groot belang vinden voor het Deventer centrum.

Hoteldebotel

De boten van Scheers, hoe vaak hebben we er al niet over geschreven? Niet over die steeds grotere schepen zelf, maar over hun ankerplaats aan de Welle en aan de Worp.

Want daar verpesten deze witte cruisepaleizen het uitzicht op de stad en op de groene overkant. Er is misschien zicht op een oplossing, heeft havenmeester Hartgers ons laten weten. Rijkswaterstaat gaat accoord met langdurig aanmeren in de zogenaamde Jutehaven. Daar moet dan nog wel eerst 200 meter kade verbeterd worden. Als u zich herinnert hoe lang men nu al bezig is met de Wellekade begrijpt u dat het dus wel een oplossing op de lange termijn wordt. Maar toch... De verlaagde Wellekade wordt dan voor de boten van Scheers uitsluitend de los- en laadplek.

Maar het kan nog erger. Een trouwe lezer liet ons weten onaangenaam verrast te zijn door een interview met wethouder Doornebos in het Deventer Dagblad. Hierin was sprake van een hotel op de IJsel, om iets te doen aan het gebrek aan hotelruimte in Deventer. 'In de stad zijn de mogelijkheden beperkt, we zullen inventief moeten zijn. Een botel kan dan een oplossing zijn.' zou hij gezegd hebben. Dat was even schrikken, toch geen botel aan de Welle? We zochten de betreffende conceptnota op. Als ligplaats voor een dergelijke slaapsloep wordt - naast de Rembrandtkade- de IJsel inderdaad genoemd. Dat is een lange rivier. Ergens verderop moet kunnen. Maar een botel tussen de bruggen zien we niet zitten.

Onderzoek alles maar behoud het goede

Aan deze wijze woorden van de apostel Paulus moesten wij denken op de avond van 23 sept. jl. waarop de fractie van de Partij van de Arbeid velen had uitgenodigd om deel te nemen aan het Stads gesprek in de Burgerzaal van het Stadhuis met als onderwerp 'Nieuwe Stadhuis en Bibliotheek'. Dit lofwaardige initiatief heeft ook onze redactie tot nadenken gestemd en enkele suggesties en voorstellen van deze avond lieten wij op ons inwerken. Wij kwamen tot de volgende voorlopige opvatting.

Er is in Deventer een aantal wensen voor de korte termijn: ruimere huisvesting voor de Openbare Leeszaal en Bibliotheek, betere huisvesting voor onze ambtenaren (stadskantoor) en reconstructie van de achterzijde van het stadhuis.

Er zijn en komen grote panden in de binnenstad beschikbaar: het oude gymnasium aan de Nieuwe Markt 23, het monumentale gebouw van de Sallandse Bank aan de Hofstraat en het huidige politiebureau aan het Muggeplein

Bibliotheek

Oud Deventer is van mening dat bij waardevolle panden allereerst hergebruik overwogen moet worden. Dat lijkt in een tijd van bezuinigingen het intrappen van een open deur, maar zo is het niet. Ambitieuze bestuurders denken o.i. te gauw aan sloop en nieuwbouw. Een voorbeeld: het oude Gymnasiumgebouw, in 1950 ontworpen door de befaamde Deventer architect W.P.C. Knuttel. Alleen al in het kader van behoud van naoorlogse bouwkunst verdient het gerespecteerd te worden. Daarom heeft Oud Deventer steun gegeven aan het verzoek van het bestuur van de Provinciale commissie van Heemschut om de school op de Gemeentelijk Monumentenlijst te plaatsen. Maar ook vanwege de flexibiliteit van dit gebouw zou het behouden moeten blijven. Het gebouw is reeds meer dan vijftig jaar een vertrouwd beeld aan de Nieuwe Markt en is constructief en bouwkundig volledig intact. Zou het niet met behoud van hoofdvorm, draagstructuur, gevels en veel van het interieur de bestemming Bibliotheek kunnen krijgen? Daarbij wordt te-

Stichting

vens een enorme bezuiniging bereikt. Immers, dit gehele gebouw slopen en vermalen tot gruis kost zeker enkele miljoenen euro's. Dat geld kan beter besteed worden aan herinrichting door een goede architect.

Stadskantoor of stadskantoren?

Alle ambtenaren huisvesten in één gebouw, heeft dat wel zin in een gemeente als Deventer? Het mag gelden voor gemeenten van minder dan 30.000 inwoners, maar daarom nog niet hier, met circa 700 ambtenaren. Dan liever het gemeentelijk apparaat in enkele grote brokken verdelen met separate huisvesting. Het ligt voor de hand om bepaalde diensten/sectoren bij elkaar te huisvesten, om noodzakelijke directe communicatie mogelijk te maken. Maar met de moderne communicatie middelen als internet, telefoon en andere nog te ontwikkelen technieken is huisvesting van verschillende clusters op een drietal locaties toch ook mogelijk? Een zuinige overheid kan dan gebruik maken van enkele in de aanhef genoemde vrijkomende panden in de binnenstad. Wij zijn van mening dat zowel de voormalige Sallandse Bank als het huidige politiebureau op die mogelijkheid onderzocht zouden moeten worden. Aanvullend zou dan tussen de bestaande gebouwen aan het Burseplein en - na sloop van de toneeltoren - de gevel van de voormalige schouwburg nog nieuwbouw kunnen plaatsvinden, niet hoger dan de goot van de Lebuïnuskerk. Van deze oude schouwburg van de beroemde Deventer architect Postma zou de entreepartij en de daarboven liggende grote zaal gehandhaafd moeten blijven. De voorgevel is een vertrouwd beeld aan het Grote Kerkhof en kan bijvoorbeeld als toegang tot de Burgerlijke Stand van de gemeente dienen. In de geest van de Belvedere-nota is dan mogelijk ook behoud van School A uit 1885 aan de Polstraat te realiseren. Het is een uitdaging voor een architect om met behoud van de genoemde elementen een stedenbouwkundig geheel van de diverse ruimten en gebouwen te ontwerpen, dat past in onze binnenstad. Natuurlijk moet voor het parkeren een oplossing worden gevonden, maar dat valt buiten het kader van dit artikel.

Woonbestemming kantoorpanden Assenstraat/Polstraat.

Oud Deventer zou wensen, dat de vrijkomende monumentale panden aan de Assenstraat en de Polstraat door de NV Bergkwartier gerenoveerd zouden worden tot wooneenheden, zoals reeds in de tachtiger jaren gerealiseerd is in de rest van

de Assenstraat en de Polstraat. Daardoor wordt de bewoonbaarheid van de binnenstad bevorderd en wordt voorkomen, dat van vrijdagmiddag tot maandagmorgen de panden er onbewoond bij staan.

Conclusie

Oud Deventer is voorstander van een gedifferentieerde huisvesting van het gemeentelijk apparaat op een drietal locaties in de binnenstad. De naoorlogse door Deventer architecten ontworpen gebouwen dienen als dat maar even kan gehandhaafd te worden. Door de bibliotheek in het gebouw van het voormalige Gymnasium te huisvesten wordt er in deze tijd van bezuinigingen veel bespaard aan sloop- en bouwkosten. Wij vernamen, dat onze gemeente door de rijksmaatregelen vijf miljoen euro moet bezuinigen. Door deze werkwijze zou dat wel eens voor een groot deel kunnen lukken.

Nieuw bestemmingsplan voor het Boreel terrein.

Het sinds de 17e eeuw tot de binnenstad behorende Boreelgebied diende aanvankelijk als een deel van de toen aangelegde nieuwe verdedigingslinie rond de stad. Binnenkort zal het bebouwd worden om er de economische betekenis van de binnenstad te versterken. Twee delen ervan, het kazernegebouw en de aansluitende Houtmarkt, behoren tot het Beschermd Stadsgezicht. Dit neemt niet weg dat de Buitengracht met haar oevers die het Boreelgebied aan twee zijden omgrenzen, eveneens bescherming verdienen. Misschien meer nog dan de kazerne op zich, kenmerken vooral zij aan die zijde van de stad het historische Deventer. Het nieuwe ontwerpbestemmingsplan waarin de beoogde ontwikkelingen zijn vastgelegd is een ander plan dan dat wat, nog maar enkele jaren geleden, voor dit gebied en voor hetzelfde doel werd vastgesteld. De projectontwikkelaar van nu krijgt een groter winkelgebied tot zijn beschikking en het getal woningen dat hij verplicht is daar te bouwen is vergeleken daarmee wel heel klein geworden. Het plan van drie jaren geleden telde veel meer woningen. En juist die woningen zouden toen ervoor gezorgd hebben dat niet alleen het Boreelgebied op

zich, maar ook het zicht daarop van over het water, als een nieuw stukje binnenstad kon worden ervaren. Op grond van het thans voorliggende BP is het zelfs niet zeker is dat er in de kazerne zelf ook woningen komen. Die bestemming is namelijk weliswaar mogelijk gemaakt maar niet voorgeschreven. Kortom wij vrezen dat het Boreelgebied het karakter krijgt van een bedrijventpark. Want de grote schaal van de nieuwe bebouwing werkt dit in de hand.

Voor de SOD verdient het kazernegebouw met zijn voorplein en afsluiting door middel van een fraai gietijzeren hek bijzondere aandacht. De nieuwe bestemming voor dit monument veronderstelt in de ogen van de ontwikkelaar dat tegen het gebouw, zowel aan de voor- als achterzijde en ook aan de zijkanten aanbouwsels moeten kunnen komen, hier en daar zelfs reikend tot aan de goot. De toegang tot het gebouw over het voorplein via de twee brede toegangen aan weerszijden in het hek wil hij daarbij met een derde opening in het midden uitbreiden. Ook zou hij op dat plein nog een gebouw van ca. 430 m² wensen.

Zonder te beweren dat in onze ogen niets van dit alles kan, vinden wij wel dat die vele toevoegingen tezamen het monument geweld aandoen. Ter wille van een meer eigentijdse en uitnodigender toegang lijkt ons dat aan de voor en achterzijde van het gebouw een serreachtige aanbouw van glas en metaal denkbaar is, maar alleen parterre en zonder een extra gebouw op het voorplein dat de extra aandacht die men voor de entree wil geven zou tegenwerken. Al het overige vinden wij teveel.

Het idee voor een gedeeltelijk verhoogd plein achter de kazerne vinden wij opmerkelijk. Achter en ook terzijde van de kazerne wil men tussen dit gebouw en de nieuwe bebouwing een plein aanleggen, één deel ter hoogte van het maaiveld, een ander ca. 5 m hoger. Het hogere deel wordt bereikbaar gemaakt via hellingbanen vanaf de Kazernestraat en de Houtmarkt. Een toegang tot hoger gelegen winkels op die manier kende het eerste ontwerpbestemmingsplan niet. Een visualisering ervan op de info-avond toonde die verhoging. Vanaf de Houtmarkt en vanuit de Kazernestraat lopen twee lange geleidelijk opgaande brede banen naar het niveau vanwaar ook de hoger gelegen winkels direct toegankelijk zullen zijn, dus zonder roltrappen vanaf de begane grond. Op het eerste oog een interessante remedie met echter wel een nogal vreemde bijwerking. Want al gauw immers bleek dat ook al strekte de omvang van het ver-

hoogde plein zich niet uit tot tegen de buitenmuren van de kazerne, die muren er toch wel heel dichtbij stonden. Onontkoombaar toonden de beelden aan dat het hoge plein langs twee zijden van het kazernegebouw, langs de lange achtergevel en langs de korte zijvleugel, ertoe leidt dat rond het gebouw een geul ontstaat, een waarschijnlijk relatief donkere diepe straat van maar 5 à 6 m breed, zo leek het. De kazerne lijkt op die plaatsen als het ware in een kuil te staan en de gesuggereerde omvang van het hogere plein is dus veel te groot.

Over deze details en over verschillende andere hebben wij de gemeenteraad onze mening gegeven. Vanzelfsprekend kwamen hierbij ook de toegestane bouwhoogten ter sprake. Rondom de kazerne zal het op grond van het nieuwe bestemmingsplan mogelijk zijn te bouwen tot 19 resp. 22 en 28 meter, hoogten die desgewenst nog met 10% mogen worden overschreden, grote hoogten dus vergeleken met de goot van de kazerne die op 14,5 m ligt.

Wij hebben ook gevraagd waar in dit bestemmingsplan gevolg wordt gegeven aan het zogenaamde Belvedere-beleid dat erop uit zou moeten zijn bij nieuwe ruimtelijke ordeningsplannen zich ook daadwerkelijk te schikken naar cultuurhistorische belangen die voor die omgeving zouden mogen gelden.

Oud Deventer houdt u op de hoogte hoe het verder gaat.

Website

Breng een bezoek aan de website van de Stichting Oud Deventer!

Geef uw reacties op onze mededelingen en onze standpunten:

www.oud-deventer.nl

Stichting

Het IJsselhotel

Over de plannen voor dit gebouw hebben we u in de vorige nieuwsbrief kort bericht. Intussen heeft onze stichting, tijdens een overleg met de NV Bergkwartier en de architect Peter Ghijsen, de tekeningen en de maquette te zien gekregen. Later was onze stichting in de gelegenheid de beoordeling door de Planadviescommissie bij te wonen.

De huidige serre en de puist aan de noordkant verdwijnen. Het hotel krijgt opnieuw haar entree aan de zuidzijde. Aan de noordkant komt een bijgebouw met een houten omhulling, die doorzicht biedt op de feitelijke buitenwanden erachter. Daarin komen de meeste hotelkamers. Beide gebouwen worden door een glazen verbinding over twee lagen verenigd. Er komt rond het gebouw een bordes.

We moeten het resultaat afwachten, maar het ziet er naar uit dat dit een min of meer aanvaardbaar plan is. We hopen dat er niets verdwijnt van de wilgenbosjes, die het IJsselhotel en de groene oever daar nu nog zijn landelijke karakter geven.

landelijk Deventer

**Cultureel erfgoed:
waardevol,
maar weerloos.**

**HEEMSCHUT
BESCHERMING
CULTUURMONUMENTEN**

Restauratie toren

Grote of Lebuinuskerk

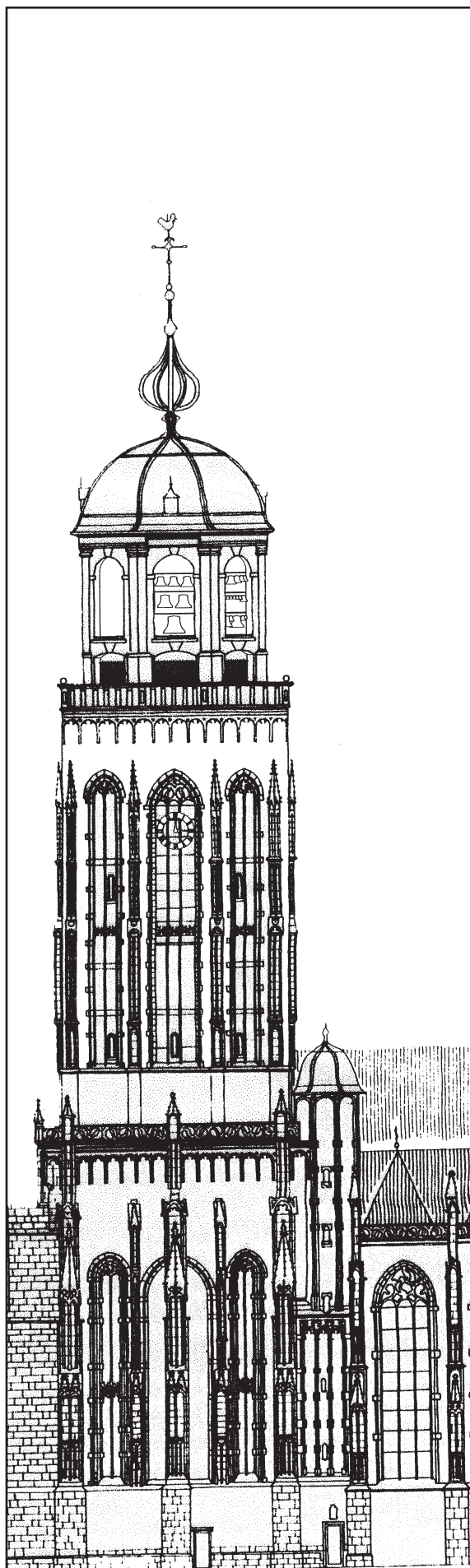

Geruime tijd geleden werd Deventer opgeschrikt door het bericht, dat de Lebuinustoren afbrokkelde. Consternatie alom! Maatregelen in de vorm van “bouwhekken” op de zuidwest hoek van de toren werden snel genomen. Op 27 oktober is intussen met de deelrestauratie begonnen. Kosten ongeveer € 60.000, -.

Achter de schermen werden reeds plannen gemaakt voor een totale restauratie van de eeuwenoude blikvanger. Van de vele pinakels zijn er enkele losgeraakt door roestvorming van de te korte doken. De betonnen klokkenstoel uit de vijftiger jaren vertoont roest en rot. De bonte knaagkever heeft zich in het eikenhout genesteld van de zolders en de inwendige constructie. Het doel van de restauratie is dat alles in en aan de toren nagezien wordt, het opgaande muurwerk, de pinakels, het voegwerk, de glas in lood ramen, het natuursteen, enz. De lantaarn, de in 1613 door Hendrick de Keizer gebouwde spectaculaire beëindiging van de toren, krijgt in- en uitwendig een grondige opknappbeurt. De klokkenstoel wordt verwijderd. De luidklokken van het Hemony carillon uit 1647 worden in een stalen frame opgehangen, aan de stadskant. Dit frame wordt op een nieuwe betonnen vloer geplaatst. De speelcabine van de beiaardier wordt nieuw gebouwd en de uurwerken met de bewijzering worden op de oorspronkelijke plaats aan de toren aangebracht, zie bijgaande schetstekening.

De totale restauratie is afhankelijk van Rijkssubsidie; de hoop is gevestigd op een uitkering aan de gemeente Deventer uit de zogenaamde ‘kanjerregeling’. Gezien de huidige bezuinigingswoede is alles onzeker. Nu maar hopen dat het werk snel uitgevoerd wordt. Oud-Deventer adviseert het gemeentebestuur om een onderhoudsfonds te vormen om in de naaste toekomst te voorkomen, dat door achterstallig onderhoud het cultuurhistorisch erfgoed ingrijpend gerestaureerd moet worden.

zuidgevel toren na restauratie

Stichting

Het St. Elisabethgasthuis en een gemeente, die van aanpakken weet

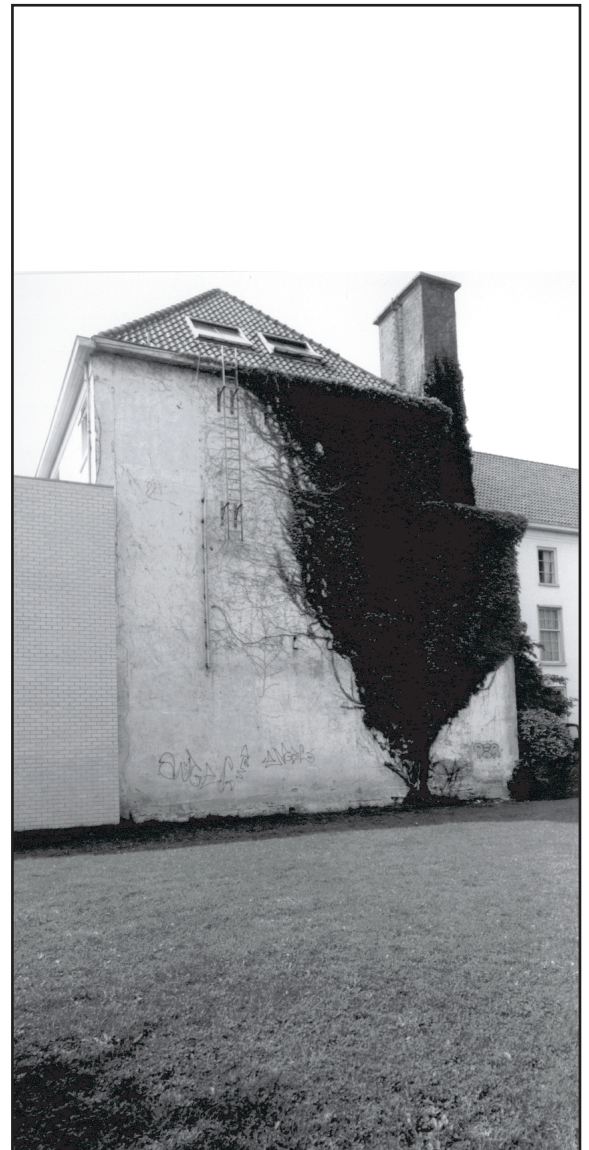
Wat heeft Deventer verloren door de sloop van het St. Elisabethgasthuis aan de Smedenstraat? Over wat daar gevonden is zal ongetwijfeld nog uitgebreid worden gepubliceerd. Maar wat had er behouden moeten worden? De wil om dat na te gaan ontbrak helaas.

Aansluitend bij het artikel op pagina 8 in nummer 16 van deze nieuwsbrief het volgende: in 1995 was bij een bliksemonderzoek de rest van een laat middeleeuws bouwdeel gevonden, verstopt in de 19^e eeuwse nieuwbouw. Het ging om een kelder met daarboven meerdere verdiepingen. Dergelijke overblijfselen van gasthuizen zijn in Nederland zeldzaam. Daarom heeft onze stichting vanaf 1996 de gemeente herhaaldelijk bezworen geen sloop toe te staan of een bouwvergunning af te geven voordat hiernaar een gelijk onderzoek was gedaan. De gemeente liet ons nog in juli 2002 weten 'dat de eis van archeologisch en bouwhistorisch onderzoek een grote rol zal spelen in de integrale beoordeling van een eventueel bouwplan'. Gerustgesteld door deze verzekering wachtten we af. In mei 2003 maakt onze stichting bezwaar tegen sloop, zolang het beloofde onderzoek nog niet gedaan is. En wat blijkt? Reeds in oktober 2002 is een Archeologische en Bouwhistorische Inventarisatie uitgebracht. Citaat: 'Van de kelder tot aan de tweede verdieping is de volledige middeleeuwse bouwmassa nog grotendeels gaaf achter het pleisterwerk bewaard gebleven. Bij de inventarisatie van de kelder bleek dat de vijf zandstenen zuilen nog binnen het bouwwerk aanwezig zijn. De waardstelling die hieruit voortvloeide leidde tot de constatering dat het om een deel van een kerkelijk gasthuis van rond 1500 gaat. De waarde hiervan is gezien de gaafheid hoog...Nader onderzoek dient plaats te vinden'. Vervolgens wordt ons in juni met nadruk gevraagd ons bezwaar in te trekken. Daartoe zijn

P.W. Janssen, Smedenstraat

we niet bereid, we willen wachten op de eindrapportage voordat we een standpunt bepalen. Dezelfde bestuurders die de inventarisatie acht maanden onder de pet hebben gehouden dringen nu aan op spoed. We geven geen krimp. En wat gebeurt? Nog voordat ons bezwaar op 16 september 2003 door de daartoe aangestelde gemeentelijke commissie wordt behandeld ligt het hele gebouw al tegen de vlakte.

Alle mooie publiciteit van de kant van de gemeente (zie het Deventer Dagblad van 18 oktober) kan niet verhullen dat haar op zijn minst onzorgvuldigheid kan worden verweten. Waarom handelen alsof hier geen cultuurhistorische waarden in het geding zijn? Wij wachten het oordeel van de algemene bezwaarschriftencommissie af. En hopen dat dit de gemeente zal dwingen verantwoording af te leggen over deze gang van zaken.

Wat nog in de la ligt

De redactie van de Nieuwsbrief heeft de oude brieven nr. 15 en 16 nog eens nagelezen en geconstateerd, dat er enkele belangrijke zaken nog niet van de grond gekomen zijn.

In Nieuwsbrief 15 van februari 2002 ontdekten wij drie zaken:

1. In ons artikel: 'De openbare ruimte en het particulier belang', deden wij een dringend beroep op het gemeente bestuur spoedig een oplossing te zoeken voor de vuilcontainers, die her en der in de binnenstad voor monumenten zijn geplaatst o.m. naast de Waag en de Drie Haringen, in de Bergstraat, voor het kantongerecht en in de Kort Assenstraat.

De Waag was nog niet uit de steigers in okt. jl., na een ingrijpende, kostbare restauratie, of de vuilcontainers, gevuld met zeer brandbaar afval van de nabijgelegen bedrijven, werden wederom tegen de gebouwen geplaatst. Oud Deventer heeft onmiddellijk de inspectie van de Brandweer geattendeerd op deze uitermate brandgevaarlijke situatie. Men zou het nog eens

bekijken...nu twee maanden later is er nog niets aan veranderd. Moet er nu eerst een ramp gebeuren?

2. In ons artikel 'Belvedere: een nieuwe stedenbouwkundige visie op Deventer', in diezelfde brief, stelden wij wederom enkele vragen, die ook in de Nieuwsbrief 11 van juni 2000 aan de orde kwamen: nl. houdt ons stadsbestuur voldoende rekening met de bestaande cultuurhistorische kwaliteiten bij 'invullingen' in de binnenstad? Opvallend is, dat onze bestuursleden van Oud-Deventer bij presentatie-bijeenkomsten van nieuwe plannen steeds moeten constateren, dat er met geen woord gerept wordt over Belvedere, en steeds moeten we dan naar voren brengen, dat de plannenmakers daar rekening mee moeten houden.

3. Parkeren in de oude binnenstad blijft een onderwerp, dat de gemoederen van een ieder steeds bezighoudt. In ons artikel: 'Een parkeergarage onder de Nieuwe Markt?' heeft de redactie zich afgevraagd, waarom er enorme bedragen uitgegeven moeten worden aan onderzoeken naar de mogelijkheden om hier toch een garage te realiseren. Bij het huidige plan 'Stadswoningen', dat gerealiseerd zou moeten worden na sloop van het oude Gymnasium, is een kostbaar onderzoek gedaan naar een vernuftige automatisch bedienbare garage. Ondertussen heeft de Bond Heemschut, gesteund door Oud Deventer, het college verzocht dit gebouw uit 1953 van de bekende Deventer architect Knuttel op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen.

DGMR Raadgevende Ingenieurs BV

adviseur

*akoestiek brandveiligheid
energiebeheersing trillingstechniek*

DGMR geeft praktische adviezen op het gebied van akoestiek, bouwfysica, brandveiligheid, duurzaam bouwen, energiebeheersing, geveltechniek, lawaai-beheersing en trillingstechniek.

dgmr raadgevende ingenieurs bv

www.dgmr.nl

Brugstraat 16, Postbus 153, 6800 AD Arnhem, Tel.: (026) 351 21 41
Eisenhowerlaan 112, Postbus 82223, 2508 EE Den Haag, Tel.: (070) 350 39 99

In Nieuwsbrief 16 troffen wij twee prangende zaken aan:

1. Onze Stichting heeft als inspraakreactie op het gemeentelijk Structuurplan 2025 een notitie het licht doen zien over Hoogbouw in Deventer. Ook de cie. Ruimte en Fysieke Omgeving heeft belangrijke opmerkingen gemaakt over hoogbouw in en om de oude stad. Een discussie-bijeenkomst werd gesuggereerd, maar er is tot op heden nog niets gedaan.

2. Het bestaande plan Welle-Noordenbergstraat ter vervanging van de gymnastiekzalen aldaar is na veel geharrewar nog steeds niet van tafel. Op deze gevoelige plek zou veel meer aandacht besteed dienen te worden aan de archeologisch waardevolle ondergrond en de architectuur van de nieuwbouw. Wij zouden het zeer op prijs stellen, indien de plannenmakers samen met organisaties die zich bekommeren om het lot van de binnenstad een aanvaardbaar aan het Belvedere beleid beantwoordend stadswoningenplan zouden presenteren.

Stichting

Discussie over locatie stadskantoor leidt tot interessante adviezen voor de gehele Deventer Binnenstad.

Op 13 september 2003 berichtte het Deventer Dagblad uitgebreid over de herhuisvesting van het gemeentelijk ambtenaren apparaat. Een interessante bijdrage aan deze discussie is geleverd door de Delftse stedenbouwkundige Rein Geurtsen. Een aantal voor de Stichting Oud Deventer zeer welkome opmerkingen willen wij in onze nieuwsbrief vermelden:

Het behoud van de oude Schouwburg aan het Grote Kerkhof en het huidige stadskantoor aan het Burseplein: 'Uit stedenbouwkundig oogpunt wil ik uit iedere periode monumenten zien. Dit zijn mooie gebouwen.' (elders wordt ook het schoolgebouw aan de Nieuwe Markt nog genoemd als een waardevol gebouw uit de wederopbouwperiode)

Geurtsen is bang dat een grootschalige ingreep zoals de nieuwbouw van het stadskantoor bij het Stadhuis leidt tot het ruïneren van dit deel van de binnenstad. (de argumenten zijn vooral de bereikbaarheid en de grootschaligheid) Geurtsen filosofeert vervolgens over de hele binnenstad, waarbij hij opmerkt dat hij voorstander zou zijn van het herstel van de oude haven ter hoogte van de Wilhelminabrug en het verkeer van de Welle afhalen: 'en niet op voorhand zeggen dat dit laatste onmogelijk is. Niet kijken waar auto's kunnen parkeren, maar kijken waar we willen dat ze parkeren. In Deventer heerst een snelwegmentaliteit. Jullie hebben het mooiste rivierfront van Nederland, maar maken er geen gebruik van.'

De huidige plannen voor een stadskantoor zijn in de ogen van Geurtsen onvoldoende: 'Bij zo'n stedenbouwkundige ingreep is "goed" onvoldoende.'

Bovenstaande citaten passen stuk voor stuk in de visie die ook de Stichting Oud Deventer al jaren uitdraagt. Wij zijn zeer verheugd dat nu ook de gemeenteraad dit signaal heeft opgepakt. Dit

heeft tot nu toe al geleid tot een Stadsgesprek over het stadskantoor dat georganiseerd werd door de raadsfractie van de PvdA. Verder is in de gemeenteraad het besluit genomen een visie voor de gehele westelijke kant van de binnenstad op te laten stellen. De Stichting Oud Deventer doet graag mee in de debatten over dit onderwerp.

Een garage onder de Wilhelminabrug

Het stadsbestuur zoekt naar uitbreiding van de parkeergelegenheid bij binnenstad. En stelde, enkele jaren geleden al, voor om een tijdelijke garage onder de W. brug te bouwen. Aanvankelijk zou de opening eind 2002 plaatsvinden, nu is men al blij als de aanleg eind 2004 kan beginnen.

Toen de plannen bekend werden heeft onze stichting zich uiteraard beraden. Deze garage leek ons toen een noodzakelijk kwaad aan de grens van het Beschermd Stadsgezicht. Meer parkeerplaatsen maar verlies van het vrije uitzicht over de rivier vanaf de Zandpoort. Mooi kan zo'n garage niet worden, en eerlijk gezegd: hoe lelijker, des te meer kans dat het inderdaad om iets tijdelijks gaat. We besloten ons buiten de discussie te houden.

Hebben we daar goed aan gedaan? We twijfelen achteraf.

Allereerst heeft een discussie tussen omwonenden en het gemeentebestuur aan het licht gebracht dat de tijdelijkheid niet gegarandeerd kan worden. Daarop hebben eerstgenoemden bezwaar aangetekend. De procedure loopt, zonder de stichting Oud Deventer.

Vervolgens blijkt de Plan Advies Commissie negatief geadviseerd te hebben. De reden is dat er geheid zal moeten worden door de onder het maaiveld gelegen oude haven heen. Voor onze stichting, die altijd nog hoopt op een herstel van die haven, een tweede reden om onze afzijdigheid te betreuren.

Voortschrijdend inzicht heet dat. We hopen er het beste van.

Volkómen zorgeloos wonen...

in het fraaie Deventer
waar u in de serviceflat
Beeckestein de unieke
kans geboden wordt een
luze flat te kopen of te
huren. Korrekt en
vriendelijk personeel
begeleidt u vanaf het
eerste kennismakings-
bezoek. U zult dan
heugelijk verbaasd zijn
over ons excellente
aanbod. Te veel om in
deze advertentie
uitvoerig toe te lichten.
Bovendien ligt
Beeckestein niet ver van
het historische centrum.
Met een park voor de
deur. Kortom, investeer
in woonplezier.

Even zakelijk ...

Wanneer u enigszins geïnteresseerd bent, bel dan en vraag
onze documentatiemap aan:
Receptie Beeckestein: tel. 0570-62 84 88

Serviceflat BEECKESTEIN DEVENTER

Laan van Borgele 40
7415 DJ Deventer

(advertentie)

COLOFON

De Stichting Oud Deventer komt sinds 1948
op voor het culturele erfgoed van onze stad.

Vanaf 1996 geeft zij een Nieuwsbrief uit,
die twee maal per jaar verschijnt.

Wie de Nieuwsbrief wil ontvangen,
kan zich opgeven bij het redactieadres:
Bergstraat 15, 7411 ER Deventer.

Telefoon 0570-613764.

E-mailadres: redactie@oud-deventer.nl.

Alle ongesignde artikelen zijn afkomstig
van de redactie, die als volgt is samengesteld:

J.A. van Beeck, B.J.M. Duimel,

E.J.A. Jansen en J.J. Paardekooper.

Voor de inhoud van ingezonden brieven
is de redactie niet verantwoordelijk.

Zij behoudt zich het recht voor
deze te bekorten.

U vindt de Nieuwsbrief op internet
onder www.oud-deventer.nl.

Wilt u het werk van de

Stichting Oud Deventer financieel steunen,
geeft u zich dan op als donateur.

Uw bijdrage (minimaal € 16,- per jaar)

is meer dan welkom op rekening 63.16.63.002,
t.n.v. Penningmeester Stichting Oud Deventer,

Noordenbergsingel 6, 7411 SE Deventer.

De discussie over de Brinkgarage is achter de rug. Wij halen opgelucht adem.
Zou de Brink zonder de Stichting Oud Deventer de Brink gebleven zijn?
Wij denken van niet. Onze actie heeft veel geld gekost, maar ook resultaat gehad.

Ook in de toekomst valt er voor ons nog veel te doen.

Steun ons door voor minimaal € 16,- per jaar donateur te worden.

JA, IK WIL DE STICHTING OUD DEVENTER STEUNEN MET EEN BEDRAG VAN € PER JAAR

Inmiddels heb ik bovenstaand bedrag overgeboekt op rekening 63.16.63.002
t.n.v. de penningmeester Stichting Oud Deventer

Naam :

Adres :

Woonplaats :

Handtekening

Deze bon uitknippen en in enveloppe mét of zonder postzegel opsturen naar

STICHTING OUD DEVENTER
Antwoordnummer 823, 7400 WB Deventer